

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

(УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація» (за видами)

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № <u>0687/18</u>
<u>Гусак</u> (підпис)   _____ (прізвище, ініціали)
«   »   20 <u>18</u> р.

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма «Виробнича практика (урбаністичний пленер)» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами).

Розробник: Коваль-Цєпова Анна Володимирівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «10» січня 2018 року № 5

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва

О. В. Школьна

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Опис виробничої практики (урбаністичний пленер).....	6
III. Програма виробничої практики (урбаністичний пленер)	7
IV. Місце і час проведення виробничої практики (урбаністичний пленер	10
V. Підведення підсумків практики. Звітна документація	10
VI. Розрахунок рейтингових балів	11
VII. Рекомендована література	13
VIII. Зразки оформлення звітної документації	14

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами) проходять виробничу практику (урбаністичний пленер) у 4 семестрі (освітній рівень перший, бакалаврський). Загальна тривалість практики – 6 кредитів, 180 годин (4 тижні). Місце проведення практики – м. Київ. Проведення практики базується на закріпленні вмінь і навичок, отриманих студентом під час опанування навчальних дисциплін блоку формування фахових компетенцій протягом другого курсу. Виробнича практика (урбаністичний пленер) – невід’ємна складова навчального процесу, завдяки якій студенти отримують навички малювання на відкритому повітрі. Студенти вчаться збирати матеріали для роботи над пейзажем, вивчають закони лінійної та повітряної перспективи, плановості, вдосконалюють технічні прийоми роботи з різними художніми матеріалами.

Права та обов’язки студента-практиканта:

- Практикант здійснює свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку, виконує всі розпорядження адміністрації закладу, керівників практики;
- Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою практики виробничої (урбаністичний пленер), веде документацію з практики;
- Після закінчення практики студент складає звіт з практики з переліком виконаних заходів і робіт, одержує відгук-оцінку від керівника практики;
- Практикант має право одержувати консультації керівника з усіх питань проведення практики;
- Практикант має право користуватися навчально-методичною літературою у бібліотеці закладу;
- Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж навчального року, розвиток творчої активності та ініціативи студентів, їх художньо-творчих уявлень про дійсність та естетичного сприйняття.

Завдання практики:

- Вивчення цілісного сприйняття природи з урахуванням тонового та кольорового стану освітлення середовища та просторового віддалення;
- Формування вмінь застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- Формування вмінь створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з природи;
- Формування навичок виконувати живописні етюди та графічні замальовки ландшафту, рослинних форм, живої та неживої природи.

У результаті проходження практики студент повинен вивчити:

- Методи ведення творчого процесу художника;
- Методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних етюдів у техніці олійного живопису;
- Низку замальовок у техніках графіки;
- Підготувати звітну експозицію з пленерних робіт та пакет звітної документації.

У процесі проходження виробничої переддипломної (урбаністичної пленерної) практики у студента формуються наступні **компетенції**:

- Володіння практичними навичками в різних видах образотворчого мистецтва;
- Навички зі створення художнього образу;

- Вміння виконувати самостійну творчу роботу в умовах природного ландшафту.

II. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика виробничої практики (урбаністичний пленер) (денна форма навчання)
4 семестр	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво	Нормативна
Кількість кредитів, відповідних ECTS:		Рік підготовки: 2-й
6		4 семестр
Загальна кількість годин:	Шифр та назва спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами)	Практична робота – 176 год.
		Установча конференція – 2 год.
180	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Звітна конференція – 2 год.
		Підсумковий контроль:
		залік

ІІІ. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Установча конференція (2 год.)

- Опис виробничої практики (урбаністичний пленер). Місце і час проведення.
- Ознайомлення з програмою виробничої практики (урбаністичний пленер). Завдання практики, матеріали, інструменти.
- Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.
- Систематизація та поглиблення основних теоретичних положень з дисциплін, знання яких необхідне для виконання на належному рівні завдань практики.
- Засвоєння необхідності поетапної роботи над етюдом, вибір техніки і художніх матеріалів для роботи на пленері.
- Ознайомлення з особливостями роботи на великих та малих форматах, з правилами застосування різних художніх матеріалів.

Графіка

Тема 1. Замальовки архітектурних елементів, малих архітектурних форм, садово-паркових скульптур та автомобільної техніки (50 год.)

Розмір: формат А-4.

Матеріал: папір, акварельні фарби, палітра, графітні олівці, гумка, туш, перо, м'які матеріали (сангіна, вугілля, соус).

Мінімальний обсяг: 20 аркушів.

Урбаністичний пейзаж охоплює малі архітектурні форми, садово-паркові скульптури та автомобільну техніку. Дані елементи зображення виконують вагомую роль, характеризуючи місце дії, пластично і ритмічно беручи участь в організації зображення.

Об'єктами для замальовок в цій справі можуть служити архітектурні елементи, малі архітектурні форми, садово-паркові скульптури та техніка:

автомашини, мото та вело техніка, залізничний, річковий транспорт, будівельна техніка.

У замальовках необхідно передати характер і конструкцію об'єктів. Важливо, щоб конструктивні вузли та деталі, потрібні для передачі побудови, не руйнували великої форми і не вносили в малюнок роздрібленість.

Малювання даних елементів будується на основному правилі процесу зображення: спочатку намічаються загальні пропорції і конструкція, потім малюнок збагачується деталями.

Архітектурні елементи, малі архітектурні форми, садово-паркові скульптури та автомобільна техніка можуть бути зображена в середовищі. При цьому оточення намічається легко, підпорядковано.

Тема 2. Композиція з елементами архітектури (50 год.)

Розмір: формат А-4, А-3

Матеріал: папір, графічні матеріали.

Мінімальний обсяг: 10 аркушів.

Малювання архітектурного пейзажу є важливим і складним завданням. Пейзаж з архітектурою вимагає точності перспективної побудови і вірної передачі пропорцій. Від цього в певній мірі буде залежати переконливість малюнків. Особливо важливо приділити увагу дослідженню побудови архітектури історичної частини міста Києва. Складні готичні споруди: Будинок лицаря (або Замок барона Штейнгеля) на вулиці Ярославів Вал 1 та відреставрований будинок барона Іксюль-Гільденбандта (або Рожевий замок) по вул. Шовковична 19, стануть яскравими прикладами для натурних вправ у Києві.

Для перших замальовок треба вибирати нескладні мотиви з будівлями, що не перевантаженими архітектурними деталями. У цих малюнках і в малюнках складніших мотивів слід, перш за все, прагнути побачити і

передати красу архітектурної ідеї, що становлять спорудження великих форм.

Особливу роль у виявленні об'єму архітектурних форм грає освітлення. Тому потрібно обрати найбільш виразний ракурс.

Бажано, щоб пейзаж мав просторове рішення, різні плани. У пейзажі можна вводити техніку і стафаж, якщо це потрібно, щоб показати життя населеного пункту.

Живопис

Тема 1. Етюди пейзажу з архітектурними формами та стафажем (76 год.)

Розмір: 50x40 см. ± 10см.

Матеріал: картон, папір,полотно, олія, гуаш, темпера, акрил, акварель, пастель.

Мінімальний обсяг: 8 етюдів.

Міський пейзаж є найбільш складним і різноманітним видом пейзажу. У ньому можна знайти поєднання різних форм, планів, контрастів, матеріалів, об'ємів і простору. Ці елементи пейзажу потрібно навчитися організовувати в композицію.

Виконується кілька етюдів пейзажу з архітектурними будівлями різними за типом будівлі. Це можуть бути як сучасні так і старі будинки, мости тощо.

У пейзажах треба знайти цікаве композиційне рішення, переконливий колористичний лад, освітлення, що найбільш повно розкриває красоту мотиву. Потрібно вибрати, який просторовий план буде головним, причому це не обов'язково повинен бути план з архітектурною спорудою. Виразність пейзажу багато в чому буде залежати від пластичного узагальнення його форм і деталей. В першу чергу треба шукати ритм і цілісність великих плям.

В пейзаж важливо вміло ввести стафаж. Фігури людей не повинні захаращувати пейзаж або бути хаотично розкиданими. Вставлені за місцем, вони повинні завершувати і оживляти композицію, бути співзвучними задуманому образу і доповнять його.

Звітна конференція (2 год.)

ПЕРЕГЛЯД

- Підведення підсумків практики. Підготовка та оформлення робіт в паспорту. Організація експозиції. Звітна документація. Розрахунок рейтингових балів.

IV. МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

1. Виробнича практика (урбаністичний пленер) проводиться переважно у історичній частині міста Києва;
2. Практика передбачає роботу на відкритому повітрі на вулицях, у скверах, парках міста;
3. Виробнича практика (урбаністичний пленер) проводиться на 2 курсі у 4 семестрі протягом 4 тижнів.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру образотворчого мистецтва.

Вона включає:

1. Щоденник з проходження практики, який відображає зміст практики (календарний план);
2. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місцями їх виконання;
3. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями.

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує практикою виробничою (урбаністичний пленер) студентів 2 курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності

практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VI. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ

Критерії оцінювання кожної теми

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Відповідність вимогам темі	10
2	Композиційне, кольорове та рішення у тоні	10
3	Передача перспективи, об'єму, матеріальності та простору	10
	Всього	30

Таблиця максимальних рейтингових балів за видами діяльності практиканта

Види діяльності	Максимальні бали
Графіка	
Тема 1. Замальовки архітектурних елементів, малих архітектурних форм, садово-паркових скульптур та автомобільної техніки	30
Тема 2. Композиція з елементами архітектури	30
Живопис	
Тема 1. Етюди пейзажу з архітектурними формами та стафажем	30
Звітна документація та оформлення робіт	
Оформлення робіт для перегляду	5
Складання звіту з практики, оформлення звітної документації, своєчасний термін подання	5
Підсумковий рейтинговий бал	100

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
4. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.
5. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
6. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

7. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
8. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
9. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
10. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
11. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
12. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.

13. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
14. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: Джи Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація

Виробничої практики (урбаністичний пленер)

студента 2 курсу

групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація» (за видами)

ПІБ практиканта

Практика проходила на кафедрі образотворчого мистецтва

з _____ по _____ 20__ р.

Керівник практики від кафедри образотворчого мистецтва

ПІБ керівника

---

2. Оформлення щоденника практики

Перша сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

з виробничої практики (урбаністичний пленер)

Студента 2 курсу групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2018

Друга сторінка щоденника:

База проходження практики:

Термін проходження практики:

з « ____ » _____ по « ____ » _____ 20__ р.

Керівник практики:

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Третя та наступні сторінки щоденника:

№ п/п	Термін виконання	Зміст виконаної роботи, висновки та пропозиції	Оцінка та зауваження керівника
1	2	3	4

Оформлення звіту студента:

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва

ЗВІТ

про проходження виробничої практики (урбаністичний пленер)

Студента 2 курсу групи _____

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація» (за видами)

Освітній рівень перший (*бакалаврський*)

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Керівник практики _____ / _____

(підпис)

/ _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Оформлення відгуку керівника:

Відгук-оцінка
з виробничої практики (урбаністичний пленер)
Студента

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Оцінка _____

Керівник практики _____ / _____

(підпис) / (прізвище, ім'я, по батькові)

Місце печатки установи